

SMĚRNICE RADY 2003/109/ES

ze dne 25. listopadu 2003

o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 odst. 3 a 4 uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁴,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) za účelem postupného vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva stanoví Smlouva o založení Evropského společenství přijetí opatření, jejichž cílem je zajistit volný pohyb osob, ve spojení s doprovodnými opatřeními týkajícími se kontrol na vnějších hranicích, azylu a přistěhovalectví, a také přijetí opatření týkajících se azylu a přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí;
- (2) Evropská rada na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 prohlásila, že právní postavení státních příslušníků třetích zemí by se mělo sblížovat s právním postavením státních příslušníků členských států a že by osobě, která pobývala oprávněně v členském státě po stanovenou dobu a je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu, měl být v uvedeném členském státě přiznán soubor jednotných práv, která se co nejvíce přibližují právům přiznávaných občanům Evropské unie;
- (3) tato směrnice respektuje základní práva a zachovává zásady uznané zejména Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Chartou základních práv Evropské unie;
- (4) integrace státních příslušníků třetích zemí, kteří dlouhodobě pobývají v členských státech, je rozhodující pro podporu hospodářské a sociální soudržnosti, základního cíle Společenství stanoveného Smlouvou;
- (5) členské státy by měly provádět tuto směrnici bez diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznání nebo víry, politických nebo jiných názorů, příslušnosti

¹ Úř. věst. č. C 240 E, 28. 8. 2001, s. 79.

² Úř. věst. č. C 284 E, 21. 11. 2002, s. 102.

³ Úř. věst. č. C 36, 8. 2. 2002, s. 59.

⁴ Úř. věst. č. C 19, 22. 1. 2002, s. 18.

k národnostní menšině, majetku, původu, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace;

- (6) hlavním kritériem pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta by měla být délka pobytu na území členského státu. Pobyt by měl být oprávněný a nepřetržitý, aby bylo možno prokázat, že dotyčná osoba se v zemi usadila. Zajištěna by měla být také určitá pružnost s ohledem na okolnosti, za nichž může být osoba nucena území dočasně opustit;
- (7) k získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta by měli státní příslušníci třetích zemí prokázat, že mají přiměřené příjmy a zdravotní pojištění, aby pro členský stát nepředstavovali žádné zatížení. Při posuzování stálosti a pravidelnosti příjmů mohou členské státy přihlížet k takovým faktorům, jako je přispívání do systému důchodového zabezpečení a plnění daňových povinností;
- (8) kromě toho by státní příslušníci třetích zemí, kteří si přejí získat a udržet právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, neměli představovat ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti. Pojem veřejný pořádek může zahrnovat odsouzení za spáchání závažného trestného činu;
- (9) ekonomické pohnutky by neměly být důvodem pro nepřiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a nesmějí být chápány jako nesplnění příslušných podmínek;
- (10) měl by být stanoven soubor pravidel upravujících postupy posuzování žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta. Uvedené postupy by měly být účinné a zvládnutelné s ohledem na obvyklou pracovní zátěž správních orgánů členských států, a také jasné a spravedlivé, aby dotýčným osobám poskytovaly dostatečnou právní jistotu. Neměly by se stát prostředkem k omezování výkonu práva pobytu;
- (11) získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta by mělo být potvrzeno vydáním povolení k pobytu, které dotýčným osobám umožní snadno a rychle prokázat jejich právní postavení. Uvedené povolení k pobytu by také mělo splňovat náročné technické normy, zejména pokud jde o ochranu proti pozměňování a padělání, aby nedocházelo ke zneužívání v členském státě, v němž je právní postavení získáno, a v členských státech, v nichž je právo pobytu vykonáváno;
- (12) k vytvoření skutečného nástroje integrace dlouhodobě pobývajících rezidentů do společnosti, ve které žijí, je důležité, aby s dlouhodobě pobývajícími rezidenty bylo v široké řadě hospodářských a sociálních oblastí zacházeno stejně jako s občany členského státu, za podmínek stanovených touto směrnicí;
- (13) v oblasti sociální podpory je třeba chápat možnost omezení dávek pro dlouhodobě pobývajících rezidenty na dávky základní v tom smyslu, že tato koncepce zahrnuje alespoň podporu ve formě minimální mzdy, podporu v případě nemoci, těhotenství, rodičovskou podporu a podporu v rámci dlouhodobé péče. Způsob poskytování uvedených dávek by měl být stanoven vnitrostátními právními předpisy;
- (14) členské státy by měly i nadále dodržovat závazek zajištění přístupu nezletilých ke vzdělání na základě podobných podmínek, jaké jsou stanoveny pro jejich státní příslušníky;
- (15) koncepce stipendií v oblasti odborného vzdělávání nezahrnuje opatření financovaná v rámci programů sociální podpory. Přístup ke stipendii může být kromě toho podmíněn skutečností, že osoba, která o stipendium žádá, musí sama splňovat

podmínky pro získání právního postavení osoby s dlouhodobým pobytem. Při poskytování stipendií mohou členské státy vzít v úvahu skutečnost, že občané Unie mohou využít stejné výhody v zemi původu;

- (16) osobám s dlouhodobým pobytem by měla být přiznána zesílená ochrana proti vyhoštění. Tato ochrana je založena na kritériích stanovených rozhodnutími Evropského soudního dvora pro lidská práva. K zajištění ochrany proti vyhoštění by členské státy měly stanovit účinné právní postupy pro zjednávání nápravy;
- (17) harmonizace podmínek pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta podporuje vzájemnou důvěru mezi členskými státy. Některé členské státy vydávají povolení s trvalou nebo neomezenou platností za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky stanovené touto směrnicí. Smlouva nevylučuje možnost uplatňování výhodnějších vnitrostátních předpisů. Pro účely této směrnice by však mělo být stanoveno, že povolení vydaná na základě výhodnějších podmínek nepřiznávají právo pobytu v jiných členských státech;
- (18) vytvoření podmínek, na jejichž základě mohou státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, získat právo pobytu v jiném členském státě, by mělo přispět k účinnému dosažení vnitřního trhu jako oblasti, ve které je zajištěn volný pohyb osob. Mohl by se také stát hlavním faktorem mobility, zejména na trhu práce Unie;
- (19) mělo by být stanoveno, že právo pobytu v jiném členském státě může být vykonáváno za účelem výkonu zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti, studia nebo i pouhého usídlení bez výkonu jakékoli hospodářské činnosti;
- (20) také rodinní příslušníci by měli mít možnost usídlit se s dlouhodobě pobývajícím rezidentem v jiném členském státě, aby byla zachována celistvost rodiny a aby nedocházelo k omezování výkonu práva pobytu dlouhodobě pobývajících rezidenta. Pokud jde o rodinné příslušníky, kteří mohou mít povolení doprovázet dlouhodobě pobývajících rezidenty nebo se k nim připojit, měly by členské státy věnovat zvláštní pozornost situaci zdravotně postižených zletilých dětí a vyživovaných osob v nejbližším přímém příbuzenském vztahu po vzestupné linii;
- (21) členský stát, v němž dlouhodobě pobývajících rezident zamýšlí vykonávat své právo pobytu, by měl být schopen prověřit, zda dotyčná osoba splňuje podmínky pro pobyt na jeho území. Měl by být rovněž schopen prověřit, zda dotyčná osoba nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví;
- (22) aby právo pobytu nezůstalo bez účinku, mělo by být dlouhodobě pobývajícím rezidentům přiznáno podle podmínek této směrnice ve druhém členském státě stejné zacházení jako v členském státě, v němž získali právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta. Poskytování dávek sociální podpory je stanoveno, aniž je dotčena možnost členských států zrušit povolení k pobytu, přestane-li dotyčná osoba plnit požadavky stanovené touto směrnicí;
- (23) státním příslušníkům třetích zemí by měla být dána možnost získat právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v členském státě, do něhož se přestěhovali a v němž se rozhodli usadit, za srovnatelných podmínek, jaké je třeba splnit k získání uvedeného právního postavení v prvním členském státě;
- (24) jelikož cíle navrhovaného opatření, jmenovitě stanovení podmínek pro přiznání a odejmutí právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a souvisejících práv a podmínek pro výkon práv pobytu dlouhodobě pobývajících rezidentů v jiných

členských státech, nemohou v dostatečné míře uskutečnit členské státy a těchto cílů může s ohledem na rozsah a účinky opatření lépe dosáhnout Společenství, je Společenství oprávněno přijímat opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nejde tato směrnice nad rámec nezbytný k dosažení uvedených cílů;

- (25) v souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného království a Irsko, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy neúčastní přijetí této směrnice a nejsou jí proto vázány, ani se na ně nevztahuje;
- (26) v souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství se Dánsko neúčastní přijetí této směrnice a není jí proto vázáno, ani se na něj nevztahuje,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Směrnice stanoví:

- a) podmínky, za kterých členský stát přiznává a odnímá právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a související práva státním příslušníkům třetích zemí oprávněně pobývajícím na jeho území; a
- b) podmínky pobytu státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, v jiných členských státech, než je členský stát, který jim uvedené právní postavení přiznal.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se:

- a) „státním příslušníkem třetí země“ rozumí každá osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 17 odst. 1 Smlouvy;
- b) „dlouhodobě pobývajícím rezidentem“ rozumí každý státní příslušník třetí země, kterému bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta stanovené v člancích 4 až 7;
- c) „prvním členským státem“ rozumí členský stát, který poprvé přiznal státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta;

- d) „druhým členským státem“ rozumí každý jiný členský stát, než ten, který poprvé přiznal státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a v němž uvedený dlouhodobě pobývajících rezident vykonává právo pobytu;
- e) „rodinnými příslušníky“ rozumějí státní příslušníci třetích zemí, kteří pobývají v dotyčném členském státě v souladu se směrnicí Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny⁵;
- f) „uprchlíkem“ rozumí každý státní příslušník třetí země požívající právní postavení uprchlíka ve smyslu Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, ve znění protokolu podepsaného v New Yorku dne 31. ledna 1967;
- g) „povolením k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajících rezidenta“ rozumí povolení k pobytu vydané dotyčným členským státem poté, co příslušná osoba získala právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících na území členského státu.
2. Tato směrnice se nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí, :
 - a) kteří pobývají na území členského státu za účelem studia nebo odborného vzdělání;
 - b) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě dočasné ochrany nebo zažádali o povolení k pobytu z tohoto důvodu a čekají na rozhodnutí o svém právním postavení;
 - c) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě doplňkové formy ochrany v souladu s mezinárodními závazky, vnitrostátními právními předpisy nebo praxí členských států nebo zažádali o povolení k pobytu z těchto důvodů a čekají na rozhodnutí o svém právním postavení;
 - d) kteří jsou uprchlíky nebo zažádali o přiznání právního postavení uprchlíků a jejich žádost nebyla dosud vyřízena;
 - e) kteří pobývají v členském státě výhradně po přechodnou dobu, např. jako au pair nebo sezónní pracovník nebo jako pracovníci vyslaní poskytovatelem služeb za účelem přeshraničního poskytování služeb, případně jako přeshraniční poskytovatelé služeb nebo tehdy, byla-li jejich povolení k pobytu formálně omezena;
 - f) jejichž právní postavení se řídí Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích z roku 1961, Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích z roku 1963, Úmluvou z roku 1969 o zvláštních misích nebo Vídeňskou úmluvou o zastupování států při jejich stycích s mezinárodními organizacemi univerzálního charakteru z roku 1975.
3. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena výhodnější ustanovení:

⁵ Úř. věst.č. L 251, 3. 10. 2003, s. 12.

- a) dvoustranných a vícestranných dohod mezi Společenstvím nebo Společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a třetími zeměmi, na straně druhé;
- b) dvoustranných dohod mezi členským státem a třetí zemí uzavřených ještě před vstupem této směrnice v platnost;
- c) Evropské úmluvy o usazování ze dne 13. prosince 1955, Evropské sociální charty ze dne 18. října 1961, novelizované Evropské sociální charty a Evropské úmluvy o právním postavení migrujících pracovníků ze dne 24. listopadu 1977.

KAPITOLA II

PRÁVNÍ POSTAVENÍ DLOUHODOBĚ POBÝVAJÍCÍHO REZIDENTA V ČLENSKÉM STÁTĚ

Článek 4

Délka pobytu

1. Členské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta státním příslušníkům třetích zemí, kteří bezprostředně před podáním příslušné žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu pěti let.

2. Do výpočtu období uvedeného v odstavci 1 se nezapočítávají období pobytu z důvodů uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. e) a f).

Získá-li v případech zahrnutých v čl. 3 odst. 2 písm. a) státní příslušník třetí země právní nárok na pobyt, jenž mu umožní získat právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, může být pro výpočet období podle odstavce 1 vzata v úvahu pouze poloviční délka pobytů za účelem studia nebo odborného vzdělání.

3. Období nepřítomnosti na území dotyčného členského státu nepřerušují běh lhůty uvedené v odstavci 1 a budou zahrnuta do jejího výpočtu, nedosahuje-li délka uvedených období nepřítomnosti šesti po sobě jdoucích měsíců, a nepřekračuje-li úhrnem délku 10 měsíců v rámci období uvedeného v odstavci 1.

Ve zvláštních nebo výjimečných případech dočasné povahy a v souladu s vnitrostátními právními předpisy mohou členské státy připustit, že delší období nepřítomnosti, než je uvedeno v prvním pododstavci, neznamená přerušování lhůty uvedené v odstavci 1. V takových případech nevezmou členské státy příslušné období nepřítomnosti při výpočtu období uvedeného v odstavci 1 v úvahu.

Odchylně od druhého pododstavce mohou členské státy vzít v úvahu pro výpočet celkového období podle odstavce 1 období nepřítomnosti z důvodu dočasného přeložení osob za účelem výkonu zaměstnání, včetně poskytování přeshraničních služeb.

Článek 5

Podmínky pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta

1. Členské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají:

- a) stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživa jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy zhodnotí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu;
 - b) zdravotní pojištění pokud jde o všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům dotčeného členského státu ;
2. Členské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Článek 6

Veřejný pořádek a veřejná bezpečnost

1. Členské státy mohou zamítnout přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.
- Při přijímání takového rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti, jehož se dopustil rodinný příslušník, nebo nebezpečí, které od také osoby hrozí, s přiměřeným ohledem na délku pobytu a vazby na zemi pobytu.
2. Zamítnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických pohnutkách.

Článek 7

Získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta

1. Za účelem získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta podá dotčený státní příslušník třetí země žádost u příslušných orgánů členského státu, ve kterém pobývá. K žádosti se přiloží písemné doklady, případně platný cestovní doklad nebo jeho ověřený opis, podle nichž bude v souladu s vnitrostátními právními předpisy rozhodnuto, zda dotčená osoba splňuje podmínky podle článků 4 a 5.

Doklady uvedené v prvním pododstavci mohou zahrnovat také doklady o přiměřeném ubytování.

2. Příslušné vnitrostátní orgány žadateli písemně oznámí rozhodnutí co nejdříve, v každém případě však nejpozději šest měsíců ode dne podání žádosti. Uvedené rozhodnutí je dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země oznámeno v souladu s oznamovacími postupy podle příslušných vnitrostátních právních předpisů.

Za mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti může být lhůta uvedená v prvním pododstavci prodloužena.

Dotčená osoba je kromě toho informována o svých právech a povinnostech stanovených touto směrnicí.

Důsledky vyplývající z toho, že rozhodnutí nebylo učiněno ve lhůtě stanovené v tomto ustanovení, musejí být určeny vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.

3. Jsou-li podmínky stanovené články 4 a 5 splněny, a příslušná osoba nepředstavuje ohrožení ve smyslu článku 6, přiznává dotčený členský stát státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.

Článek 8

Povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta

1. S výhradou článku 9 má právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta trvalý charakter.
2. Členské státy vydávají povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta dlouhodobě pobývajícím rezidentům. Platnost povolení je minimálně pět let; po skončení platnosti se automaticky, případně na základě žádosti, prodlužuje.
3. Povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta může být vystaveno ve formě lepicího štítku nebo samostatného dokladu. Vystavení se provádí v souladu s pravidly a se standardním vzorem podle nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí⁶. Do kolonky „typ povolení“ vyplní členské státy „povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta“.

Článek 9

Odnětí nebo ztráta právního postavení

1. Dlouhodobě pobývající rezident ztrácí nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta jestliže:
 - a) bylo zjištěno, že právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta bylo získáno podvodem;
 - b) bylo přijato opatření k vyhoštění za podmínek stanovených v článku 12;
 - c) se nezdržoval na území Společenství 12 po sobě jdoucích měsících.
2. Odchylně od odst. 1 písm. c) mohou členské státy stanovit, že nepřítomnost delší než 12 po sobě jdoucích měsíců nebo nepřítomnost ze zvláštních či výjimečných důvodů neznamená odnětí nebo ztrátu právního postavení.
3. Členské státy mohou stanovit, že dlouhodobě pobývající rezident nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, ohrožuje-li vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, kterého se dopustil veřejný pořádek, avšak uvedené ohrožení není důvodem k vyhoštění ve smyslu článku 12.
4. Dlouhodobě pobývající rezident, který pobýval v souladu s kapitolou III v jiném členském státě, nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta získaný v prvním členském státě, pokud je mu podle článku 23 toto právní postavení přiznáno v jiném členském státě.

⁶ Úř. věst. č. L 157, 15. 6. 2002, s. 1.

V každém případě ztrácí dotyčná osoba, která po dobu šesti let nepobývala na území členského státu, jenž jí přiznal právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, nárok na udržení tohoto právního postavení v uvedeném členském státě.

Odchylně od druhého pododstavce je dotyčný členský stát oprávněn stanovit, že ve zvláštních případech si dlouhodobě pobývajících rezident ponechá své právní postavení v uvedeném členském státě i tehdy, nepobýval-li na území uvedeného členského státu po dobu delší šesti let.

5. S ohledem na případy uvedené v odst. 1 písm. c) a v odstavci 4 stanoví členské státy, které přiznaly právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, zjednodušený postup pro opětovné získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

Uvedený postup se týká zejména případů osob, které pobývaly v druhém členském státě za účelem studia.

Podmínky a postup pro opětovné získání postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta stanoví vnitrostátní právní předpisy.

6. Skončení platnosti povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajících rezidenta v žádném případě neukládá odnětí nebo ztrátu právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

7. Nevede-li odnětí nebo ztrata právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta k vystěhování, členský stát povolí dotyčné osobě další setrvání na jeho území za předpokladu, že splňuje podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy a/nebo nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

Článek 10

Procedurální záruky

1. Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo odnětí právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta obsahuje zdůvodnění. Každé takové rozhodnutí je oznámeno dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země v souladu s oznamovacími postupy podle příslušných vnitrostátních předpisů. V oznámení je poučení o opravném prostředku a lhůta k jeho uplatnění.

2. Dojde-li k zamítnutí žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta nebo ke zrušení či odnětí právního postavení nebo není-li povolení k pobytu prodlouženo, má dotyčná osoba právo podat v dotčeném členském státě opravný prostředek.

Článek 11

Rovné zacházení

1. Dlouhodobě pobývajícím rezidentům je přiznáno rovné zacházení jako státním příslušníkům členského státu v těchto oblastech:

- a) přístup k zaměstnání a k samostatně výdělečné činnosti za předpokladu, že uvedené činnosti nejsou, byť příležitostně, spojeny s výkonem veřejné moci, podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, včetně podmínek propouštění a odměňování;

- b) všeobecné a odborné vzdělávání, včetně stipendií v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- c) uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy;
- d) sociální zabezpečení, sociální podpora a sociální ochrana podle vnitrostátních právních předpisů;
- e) daňové výhody;
- f) přístup ke zboží a službám a k nabídce výrobků a služeb určených pro veřejnost a k možnostem získání bydlení;
- g) svoboda sdružování a spolčování a členství v odborových organizacích nebo v organizaci, jejíž členové vykonávají specifické povolání, včetně dávek poskytovaných uvedenými organizacemi, aniž jsou dotčena vnitrostátní ustanovení o veřejném pořádku a veřejné bezpečnosti;
- h) volný přístup na celé území dotyčného členského státu v rámci omezení stanovených z důvodu bezpečnosti vnitrostátními právními předpisy .

2. Pokud jde o ustanovení odst. 1 písm. b), d), e), f) a g), může dotyčný členský stát omezit rovné zacházení na případy, kdy se bydliště nebo obvyklé místo pobytu dlouhodobě pobývajícího rezidenta nebo rodinných příslušníků, pro které uplatňuje nárok na dávky, nachází na území dotyčného členského státu.

3. Členské státy jsou oprávněny omezit rovné zacházení v těchto případech:

- a) členské státy si mohou ponechat omezení přístupu k zaměstnání nebo k samostatně výdělečné činnosti, pokud jsou v souladu se stávajícími vnitrostátními právními předpisy nebo s právními předpisy Společenství uvedené činnosti vyhrazeny pro státní příslušníky uvedených členských států, pro občany EU nebo EHP;
- b) členské státy mohou požadovat pro poskytnutí přístupu k všeobecnému a odbornému vzdělání doklad o přiměřených jazykových znalostech. Přístup k vysokoškolskému vzdělání může být závislý na splnění zvláštních vědomostních předpokladů.

4. Členské státy mohou omezit rovné zacházení v oblasti sociální podpory a sociální ochrany na základní dávky.

5. Členské státy mohou rozhodnout o poskytnutí přístupu k doplňkovým dávkám v oblastech uvedených v odstavci 1.

Členské státy mohou také rozhodnout o přiznání rovného zacházení v oblastech, které nejsou v odstavci 1 uvedeny.

Článek 12

Ochrana proti vyhoštění

1. Členské státy mohou učinit rozhodnutí o vyhoštění dlouhodobě pobývajícího rezidenta pouze tehdy, představuje-li uvedená osoba skutečné a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

2. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických pohnutkách.

3. Předtím, než učiní rozhodnutí o vyhoštění dlouhodobě pobývajícího rezidenta, přihlédnou členské státy k těmto faktorům:

- a) délka pobytu na jejich území;
- b) věk dotčené osoby;
- c) následky pro dotčenou osobu a její rodinné příslušníky;
- d) vazby se zemí pobytu nebo neexistence vazeb se zemí původu.

4. Bylo-li přijato rozhodnutí o vyhoštění, má dlouhodobě pobývající rezident v příslušném členském státě právo obrátit se na soud.

5. Dlouhodobě pobývajícím rezidentům, kteří nemají dostatek prostředků, bude poskytnuta právní pomoc za stejných podmínek, jaké se vztahují na státní příslušníky dotyčného členského státu.

Článek 13

Výhodnější vnitrostátní právní předpisy

Členské státy mohou vydávat povolení k pobytu s trvalou nebo neomezenou platností za výhodnějších podmínek, než jaké jsou stanoveny touto směrnicí. Taková povolení k pobytu nepřiznávají právo pobytu v ostatních členských státech, jak je stanovené v kapitole III této směrnice.

KAPITOLA III

POBYT V OSTATNÍCH ČLENSKÝCH STÁTECH

Článek 14

Zásada

1. Dlouhodobě pobývající rezident získá právo pobytu na území jiných členských států, než je členský stát, který uvedené osobě přiznal právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, na období delší tří měsíců za předpokladu splnění podmínek stanovených v této kapitole.

2. Dlouhodobě pobývající rezident může pobývat na území druhého členského státu z následujících důvodů:

- a) zaměstnání nebo samostatně výdělečná činnost;
- b) studium nebo odborné vzdělání
- c) jiné důvody.

3. V případě výkonu zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti uvedené v odst. 2 písm. a), mohou členské státy provést průzkum situace na vlastním trhu práce a uplatnit vnitrostátní postupy týkající se požadavků na obsazení volného pracovního místa nebo na výkon uvedených činností.

Z důvodů politiky trhu práce mohou členské státy dávat přednost občanům Unie, státním příslušníkům třetích zemí, stanoví-li tak právo Společenství, a také státním příslušníkům třetích zemí, kteří v dotyčném členském státě oprávněně pobývají a pobírají v tomto státě podporu v nezaměstnanosti.

4. Odchylně od ustanovení odstavce 1 mohou členské státy omezit počet osob, které mají nárok na přiznání práva pobytu, za předpokladu, že uvedená omezení týkající se přijímání státních příslušníků třetích zemí jsou již v době přijetí této směrnice stanovena ve stávajících právních předpisech.

5. Tato kapitola se netýká pobytu dlouhodobě pobývajících rezidentů na území členských států, kteří:

- a) jsou vysláni poskytovatelem služeb jako zaměstnanci za účelem poskytování přeshraničních služeb;
- b) jsou poskytovateli přeshraničních služeb.

Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy rozhodnout o podmínkách, za jakých se dlouhodobě pobývajícím rezidentům, kteří se chtějí přestěhovat do druhého členského státu za účelem výkonu hospodářské činnosti jako sezónní pracovníci, mohou v dotyčném členském státě usadit. Na přeshraniční pracovníky se mohou vztahovat určitá ustanovení vnitrostátních právních předpisů.

6. Tato kapitola se použije, aniž jsou dotčeny právní předpisy Společenství v oblasti sociálního zabezpečení s ohledem na státní příslušníky třetích zemí.

Článek 15

Podmínky pobytu v druhém členském státě

1. Dlouhodobě pobývajícím rezidentem se co nejdříve a nejpozději tři měsíce po vstupu na území druhého členského státu obrátí na příslušné orgány uvedeného členského státu se žádostí o povolení k pobytu.

Členské státy mohou přijmout skutečnost, že dlouhodobě pobývajícím rezidentem předkládá žádost o povolení k pobytu příslušným orgánům druhého členského státu v době, kdy stále pobývá na území prvního členského státu.

2. Členské státy mohou od dotyčných osob požadovat, aby prokázaly, že mají:

- a) stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívaly systém sociální podpory dotčeného členského státu. Pro každou kategorii uvedenou v čl. 14 odst. 2 členské státy tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu;
- b) zdravotní pojištěním pokud jde o všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům dotčeného členského státu.

3. Členské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Tato podmínka se neuplatňuje, pokud byli dotčení státní příslušníci třetích zemí povinni dodržovat integrační opatření podle ustanovení čl. 5 odst. 2, aby získali právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidentem.

Aniž je dotčen druhý pododstavec, může se od dotyčných osob požadovat účast v jazykových kurzech.

4. K žádosti se přiloží doklady stanovené vnitrostátními právními předpisy o splnění příslušných podmínek dotčenou osobou a také platné povolení k dlouhodobému pobytu a platný cestovní doklad, případně jejich ověřené opisy. Doklady uvedené v prvním pododstavci mohou zahrnovat také doklady o přiměřeném ubytování.

Druhý členský stát je oprávněn od dotyčných osob požadovat, aby prokázaly zejména:

- a) v případě výkonu hospodářské činnosti:
 - i) jsou-li v zaměstnaneckém poměru, že mají pracovní smlouvu, prohlášení od zaměstnavatele, že si uvedené osoby najímá, nebo návrh pracovní smlouvy podle podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy. Členské státy určí, který z uvedených dokladů musí být předložena;
 - ii) pracují-li jako osoby samostatně výdělečně činné, že disponují přiměřenými finančními prostředky, které jsou v souladu s požadavky vnitrostátních právních předpisů k výkonu uvedené hospodářské činnosti nezbytné, a předložily požadované doklady a povolení;
- b) v případě studia nebo odborného vzdělávání je druhý členský stát oprávněn od dotyčných osob požadovat doklady o řádném zápisu v oficiálně uznávaném vzdělávacím zařízení za účelem studia nebo odborného vzdělávání.

Článek 16

Rodinní příslušníci

1. Vykonává-li dlouhodobě pobývajícím rezidentem právo pobytu v druhém členském státě, a byla-li rodina již založena v prvním členském státě, jsou rodinní příslušníci, kteří splňují podmínky uvedené v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86/ES, oprávněni doprovázet nebo se připojit k dlouhodobě pobývajícím rezidentovi.

2. Vykonává-li dlouhodobě pobývajícím rezidentem právo pobytu v druhém členském státě, a byla-li rodina již založena v prvním členském státě, mohou být jiní rodinní příslušníci dlouhodobě pobývajícím rezidentem než ti, kteří splňují podmínky uvedené v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86/ES, oprávněni jej doprovázet nebo se k němu připojit.

3. Na předložení žádosti o povolení k pobytu se použije ustanovení čl. 15 odst. 1.

4. Druhý členský stát může od dotyčných rodinných příslušníků požadovat, aby spolu s žádostí o povolení k pobytu předložili tyto doklady:

- a) jejich povolení k pobytu v ES pro dlouhodobě pobývajícím rezidentem nebo povolení k pobytu a platný cestovní doklad nebo ověřené opisy těchto dokladů;
- b) doklad o tom, že pobývali v prvním členském státě jako rodinní příslušníci dlouhodobě pobývajícím rezidentem;
- c) doklad o tom, že mají stálé a pravidelné příjmy, které postačují k zajištění jejich výživy bez využívání systému sociální podpory dotyčného členského státu nebo že dlouhodobě pobývajícím rezidentem disponuje pro jejich potřeby uvedenými příjmy a pojištěním, stejně jako zdravotním pojištěním kryjícím všechna rizika v druhém

členském státě. Členské státy posoudí uvedené příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu.

5. Pokud rodina nebyla v prvním státě ještě založena, použije se směrnice 2003/86/ES.

Článek 17

Veřejný pořádek a veřejná bezpečnost

1. Členské státy mohou zamítnout žádosti o pobyt ze strany dlouhodobě pobývajících rezidentů nebo jejich rodinných příslušníků, představuje-li dotyčná osoba ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

Při přijímání příslušného rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti, kterého se dopustil dlouhodobě pobývající rezident nebo jeho rodinný příslušník, nebo nebezpečí, které dotyčná osoba představuje.

2. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických pohnutkách.

Článek 18

Veřejné zdraví

1. Členské státy mohou zamítnout žádosti o pobyt ze strany dlouhodobě pobývajících rezidentů nebo jejich rodinných příslušníků, představuje-li dotyčná osoba ohrožení veřejného zdraví.

2. Jedinými chorobami, které mohou ospravedlnit zamítnutí vstupu nebo pobytu na území druhého členského státu, jsou choroby stanovené v příslušných platných nástrojích Světové zdravotnické organizace a některé další infekční nebo parazity vyvolané nakažlivé choroby, které jsou předmětem opatření na ochranu státních příslušníků hostitelské země. Členské státy nesmějí zavádět žádná nová omezující ustanovení nebo opatření.

3. Choroby, které vypukly až poté, co bylo vydáno první povolení k pobytu v druhém členském státě, nejsou důvodem k zamítnutí žádosti o prodloužení povolení nebo k vyhoštění ze země.

4. Členský stát může u osob, na které se vztahuje tato směrnice, požadovat lékařské vyšetření, aby se prokázalo, že netrpí žádnou z chorob uvedených v odstavci 2. Tato lékařská vyšetření, která mohou být bezplatná, se neprovádějí systematicky.

Článek 19

Posouzení žádostí a vydání povolení k pobytu

1. Příslušné vnitrostátní orgány vyřizují žádosti do čtyř měsíců ode dne jejich podání.

Lhůta stanovená v prvním pododstavci může být prodloužena nejvýše o tři měsíce, pokud k žádosti nebyly přiloženy písemné doklady uvedené v člácích 15 a 16, nebo za

mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti. V uvedených případech je žadatel o dané skutečnosti informován příslušnými vnitrostátními orgány.

2. Jsou-li splněny podmínky stanovené v člancích 14, 15 a 16, s výhradou ustanovení o veřejném pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejném zdraví v člancích 17 a 18, vydá druhý členský stát dlouhodobě pobývajícím rezidentovi povolení k pobytu s možností prodloužení. Toto povolení k pobytu bude po skončení platnosti na základě žádosti, je-li nezbytná, prodlouženo. Druhý členský stát uvědomí o svém rozhodnutí první členský stát.

3. Druhý členský stát vydá rodinným příslušníkům dlouhodobě pobývajícího rezidenta povolení k pobytu s možností prodloužení, která mají stejnou délku platnosti jako povolení vydané dlouhodobě pobývajícím rezidentovi.

Článek 20

Procedurální záruky

1. Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo odnětí povolení k pobytu obsahuje zdůvodnění. Každé takové rozhodnutí je oznámeno dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země v souladu s oznamovacími postupy podle příslušných právních předpisů. V oznámení je poučení o opravném prostředku a lhůta k jeho uplatnění.

Důsledky vyplývající z toho, že rozhodnutí nebylo učiněno ve lhůtě stanovené tímto ustanovením, musejí být určeny vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.

2. Je-li žádost o povolení k pobytu zamítnuta, nebo není-li povolení prodlouženo nebo je odejmuto, má dotčená osoba právo podat v dotčeném členském státě opravný prostředek.

Článek 21

Zacházení poskytované v druhém členském státě

1. Jakmile dlouhodobě pobývající rezidenti obdrží povolení k pobytu v druhém členském státě podle článku 19, je jim zajištěno v tomto státě rovné zacházení v oblastech a za podmínek uvedených v článku 11.

2. Dlouhodobě pobývající rezidenti mají v souladu s ustanoveními odstavce 1 přístup na trh práce.

Členské státy mohou stanovit, že osoby uvedené v čl. 14 odst. 2 písm. a) mají na dobu nejdéle 12 měsíců za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy omezený přístup k jiným pracovním činnostem, než pro které jim bylo uděleno povolení k pobytu.

Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy stanovit podmínky, za kterých mohou mít osoby uvedené v čl. 14 odst. 2 písm. b) nebo c) přístup k závislé nebo samostatně výdělečné činnosti.

3. Jakmile dlouhodobě pobývající rezidenti obdrží povolení k pobytu v druhém členském státě podle článku 19, požívají v tomto státě práva uvedená v článku 14 směrnice 2003/86/ES.

Článek 22

Odnětí povolení k pobytu a povinnost opětovného přijetí

1. Dokud státní příslušník třetí země neobdržel právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, je druhý členský stát oprávněn rozhodnout o zamítnutí prodloužení nebo o odnětí povolení k pobytu a může dotyčnou osobu a její rodinné příslušníky v souladu s postupy stanovenými vnitrostátními právními předpisy, včetně postupů vystěhování, přimět v následujících případech k opuštění jeho území:

- a) z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti podle článku 17;
- b) nejsou-li nadále plněny podmínky stanovené v člancích 14, 15 a 16;
- c) nepobývá-li státní příslušník třetí země v dotčeném členském státě oprávněně.

2. Přijme-li druhý členský stát jedno z opatření uvedených v odstavci 1, první členský stát přijme okamžitě a bez formalit dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jeho rodinné příslušníky zpět. Druhý členský stát oznámí své rozhodnutí prvnímu členskému státu.

3. Dokud státní příslušník třetí země neobdržel právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta a aniž je dotčena povinnost zpětného přijetí uvedená v odstavci 2, je druhý členský stát oprávněn v souladu s článkem 12 a podle záruk obsažených v tomto článku přijmout rozhodnutí o vystěhování státního příslušníka třetí země z území Unie ze závažných důvodů týkajících se veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

V takových případech konzultuje druhý členský stát přijetí uvedeného rozhodnutí s prvním členským státem.

Pokud druhý členský stát rozhodne o vystěhování dotyčného státního příslušníka třetí země, učiní veškerá vhodná opatření k jeho účinnému provedení. V takových případech poskytne druhý členský stát prvnímu členskému státu příslušné informace o provádění rozhodnutí o vystěhování.

4. Rozhodnutí o vystěhování nesmějí být v případech uvedených v odst. 1 písm. b) a c) doprovázena trvalým zákazem pobytu.

5. Povinnost zpětného přijetí uvedená v odstavci 2 se stanoví, aniž je dotčena možnost, aby se dlouhodobě pobývajícím rezidentem a jeho rodinní příslušníci usadili ve třetím členském státě.

Článek 23

Získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v druhém členském státě

1. S výhradou ustanovení článků 3, 4, 5 a 6 přiznává na základě žádosti druhý členský stát dlouhodobě pobývajícím rezidentům právní postavení stanovené článkem 7. Druhý členský stát oznámí své rozhodnutí prvnímu členskému státu.

2. Postup stanovený v článku 7 se použije pro předložení a posouzení žádostí o přiznání postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v druhém členském státě. Článek 8 se použije pro vydání povolení k pobytu. Je-li žádost zamítnuta, použijí se procedurální záruky stanovené článkem 10.

KAPITOLA IV

Závěrečná ustanovení

Článek 24

Zpráva a prověřková doložka

Komise pravidelně a poprvé nejpozději 23. ledna 2011 podá Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice v členských státech a případně navrhne nezbytné změny. Tyto návrhy změn se týkají především článků 4, 5, 9, 11 a kapitoly III.

Článek 25

Kontaktní místa

Členské státy určí kontaktní místa odpovědná za přijímání a předávání informací uvedených v čl. 19 odst. 2, čl. 22 odst. 2 a čl. 23 odst. 1.

Členské státy zajistí nezbytnou spolupráci při výměně informací a dokumentace podle prvního pododstavce.

Článek 26

Transpozice

Členské státy uvedou v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 23. ledna 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 27

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 28

Určení

Tato směrnice je v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství určena členskými státy.

V Bruselu dne 25. listopadu 2003.

Za Radu
G. TREMONTI
předseda